

Елеанор Портер

ПОЛІАННА

УДК 82-31
ББК 83.3(7)
П60

Серію “Богданова шкільна наука” засновано 2013 року

Ілюстрації Аліни Воронкової

Перекладено за виданням:

Pollyanna by Eleanor H. Porter, Puffin Books, 1969

Портер Елеанор

П60 Полліанна : повість / Елеанор Портер; пер. з англ. М. Карнаух-Шурпик. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. — 256 с. — (Серія «Богданова шкільна наука»).

ISBN 978-966-10-3625-3 (серія)

ISBN 978-966-10-3355-8

Ця книга — світовий бестселер. Кожного, хто перегорне її сторінки, вона зробить милосерднішим, вселить оптимізм у зневіреного. А чи вмієте ви грати в чудодійну гру «в радість»? Якщо ні, то прочитавши цю книгу, — неодмінно зумієте! І світ одразу ж стане добрішим. Спробуйте — переконаєтесь!

Для широкого кола читачів.

УДК 82-31
ББК 83.3(7)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-3625-2 (серія)
ISBN 978-966-10-3355-8

© Карнаух-Шурпик М., переклад, 2013
© Видавництво «Навчальна книга – Богдан», 2013

Розділ I

МІС ПОЛЛІ

Того червневого ранку міс Поллі Гаррінгтон поспішно увійшла до кухні. Ненсі, яка мила посуд, здивовано підвела голову; це було зовсім не схоже на її стриману та неквапливу господиню, яка заклопотано бігала туди-сюди.

Хоча Ненсі пропрацювала лише два місяці, пораючись на кухні, проте вона вже добре знала вдачу та звички міс Поллі.

— Ненсі!

— Так, мем! — жваво мовила та, продовжуючи протирати горщик.

— Ненсі, — цього разу голос пролунав жорсткіше, майже суворо, — мені б хотілося, щоб ти припинила роботу й уважно слухала, коли я звертаюсь до тебе.

На обличчі дівчини спалахнув рум'янець. Вона поспіхом шпурнула горщик на стіл, ледь не перекинувши його; і від цього ще більше зніяковіла.

— Гаразд, мем, я виправлюсь, — ледь упіймавши посудину, пробурмотіла Ненсі. — Я лишень виконувала ваше прохання, адже ви веліли мені упоратися пошвидше.

Господиня насупила брови.

— Годі, Ненсі, я не просила пояснень. Але будь уважнішою до моїх слів.

— Гаразд, мем, — перевівши подих, промовила дівчина. «Ох, цікаво, чи зможу я хоча б коли-небудь догодити цій жінці?» — міркувала бідолаха.

Ненсі колись і гадки не мала, що їй доведеться піти з рідної домівки й наймитувати. Але раптом її мати овдовіла. Залишившись із трьома дітьми, молодшими від Ненсі, вона побивалася з горя та відчаю. Зважаючи на її настирливі прохання старша почала шукати хоч би якийсь заробіток. Ось чому була вельми рада отримати місце на кухні у великому домі на пагорбі.

Ненсі разом із сім'єю проживала у невеликому містечку Корнер, за шість миль звідси. Тому проміс Поллі дівчина знала лише те, що вона володіла старим маєтком Гаррінгтонів та була однією із найбагатших жителів міста. З того часу минуло два місяці, тепер Ненсі знає набагато більше про сувору, нетерплячу жінку, яка при кожнім грюкові дверей чи брязканні ножів хмуриться, виражаючи

своїм строгим поглядом незадоволення. Хоча, так чи інакше, ніхто й не чекав від неї привітності чи бодай усмішки.

— Що ж, Ненсі, коли впораєшся зі всім, — продовжувала міс Поллі, — розчисти маленьку кімнатку, на горищі. Підмети її, вимий добре підлогу, забери звідти сумки та коробки і приготуй ліжечко.

— Так, мем, тільки куди мені подіти всі речі?

— Складеш їх в іншій частині горища, — міс Поллі завагалася, але продовжила: гадаю тобі слід знати, що сюди приїде моя племінниця, міс Полліанна Вітгер, і... надалі житиме з нами. Їй одинадцять років. Вона й спатиме у цій кімнаті.

— Сюди приїде маленька дівчинка? О, міс Гаррінгтон, це ж чудово! — радісно вигукнула Ненсі, згадавши своїх молодших сестричок. — Скільки сонячного тепла та радості від цих розбишак!

— Чудово?! Ну, це не зовсім те слово, яким би я виразилася, — холодно відповіла міс Поллі. — Сподіваюся, я зможу надати їй належний притулок та гідне виховання. Зрештою, я дуже добре знаю свій обов'язок.

Ненсі страшенно почервоніла.

— Звичайно, мем, я лише хотіла сказати, що, мабуть, маленька дівчинка стане великою втіхою для вас, — пробубоніла винувато.

— Дякую за твою турботу, — зовсім сухо обізва-лась міс Поллі, — проте я не вважаю необхідним слухати неприйнятні коментарі.

— Так, але ж ви, все-таки, захотіли взяти її до себе, — не витримала Ненсі, знаючи, що окрім неї тут ніхто щиро не зустрине дівчинку.

Як завжди, у таких випадках міс Поллі гордовито підняла підборіддя в знак небажання продовжувати подібні розмови, а потім додала:

— Скажи мені, Ненсі, чому б це мені радіти від того, що моя сестра утнула таку дурницю, вийшовши заміж та пустивши дитину на світ, в якому і так багато клопотів. Я не бачу жодної причини ХОТІТИ турбуватися про когось. Але, як я уже казала, в мене є почуття обов'язку та відповідальності. Гаразд, Ненсі, попіклуйся, аби кімната була чистою і свіжою, — поспіхом залишаючи кухню, попередила господиня.

— Слухаюся, мем, — глибоко зітхнула та, знову приступаючи до горщика.

Закрившись у своїй кімнаті, міс Поллі ще раз взялася за лист, якого отримала із далекого містечка на Заході, і за яким услід з'явилися клопоти. Тримаючи у руках конверт, вона пильно вдивлялась в адресу, а потім прочитала уголос: «Міс Поллі Гаррінгтон, Білдінгсвіль, Вермонт». Текст був їй уже добре відомий:

«Шановна мадам, мушу зі смутком та співчуттям сповістити про те, що Ваш швагер Джон Віттер пішов із життя, залишивши дитину, дівчинку одинадцяти років. Ви, безперечно, знаєте, що він був пастором маленької церкви, мав убогі статки, після нього залишилось лише

декілька книг. Таким чином дівчинка позбулась усякої підтримки. Містер Віттер повідомив мене, що Ви можете не погодитися. Він, бувало, натякав про Ваші сімейні неполадки. Однак щиро вірив, що заради світлої пам'яті про сестру, Ви виявите люб'язність своїй небозі і візьмете її під опіку. Саме тому я наважився написати Вам. Як тільки Ви отримаєте листа, дівчинка вже буде готова вирушити в дорогу. Тому, якщо на те Ваша ласка, сповістіть про своє рішення якомога швидше. Річ у тім, що незабаром одна подружня пара вирушає на Схід. Вони згодні супроводити сироту до Бостона, а там посадять її на білдінгсвільський поїзд. Якщо дасте позитивний відгук, то ми радо сповістимо про дату приїзду та номер поїзда.

Щиро надіюся на Вашу згоду.

З повагою Джерімайя О. Вайт».

Трохи накупившись, міс Поллі згорнула листа і поклала його в конверт. Ще вчора вона послала відповідь, сповістивши, що візьме дівчинку. Адже її високе почуття обов'язку не дозволяє вчинити інакше. Стискаючи лист у руці, згадала покійну сестру Дженні, яка наважилась усупереч волі батьків вийти заміж за бідного місіонера. Не зважаючи на залицяння одного заможного чоловіка, якому, без сумніву, надала перевагу родина, вона вперлася та й квит! На відміну від ще зовсім молодого пастора з юнацькими мріями та палаючим серцем, шано-

ваний вельможа володів неабияким багатством та кількістю прожитих років. Коротко кажучи, молоді одружилися й вирушили на Південь.

Відтоді родичі не хотіли й чути про доньку. Хоча на той час міс Поллі виповнилось лише п'ятнадцять, але вона добре пам'ятає, як все було. Родина не мала наміру знатися із дружиною місіонера. Протягом деякого часу Дженні намагалася писати додому, сподіваючись відновити сімейні стосунки. Більше того, вона назвала свою єдину дочку на честь своїх сестер Поллі і Анни — Полліанною. Це був останній лист, у якому дружина місіонера сповістила таку новину. Пройшло декілька років, і сім'я отримала короткого сумного листа з маленького містечка на Заході. Пастор повідомив про раптову смерть Дженні.

Життя у великому домі на пагорбі тривало, як завше.

Міс Поллі втупилась у вікно, розглядаючи вниз долину, яка обривалася за горизонтом. Двадцять п'ять років... Тепер їй пригадувалось усе, що вона пережила за цей час. Зараз їй уже сорок, а вона сама-самісінька в цілому світі. Батько, мати, сестри — усі померли. Вже багато років вона сама клопоталася про велику садибу та чималий спадок, який залишився їй після смерті батька. Чимало мешканців міста співчували самотницькій долі жінки. А інші пропонували міс Поллі завести подругу чи компаньйонку. Попри все мадам запевняла, що не потребує порад, а тим більше співчуття. Навпаки

вона дуже любить своє тихе, спокійне й розмірене життя.

І тепер на тобі!

Як і раніше обличчя жінки виражало неспокій та тривогу. Вона неквапно піднялась зі стільця, ледь стиснувши губи. Впевненості їй надавала сильна удача та думка про почуття обов'язку. Але Полліанна... Це ж треба було дати дівчинці таке непристойне ім'я.

Розділ II

СТАРИЙ ТОМ І НЕНСІ

На горищі, в маленькій кімнатчині, Ненсі неквапно мела й чистила підлогу, особливо у закутках. Але запал, із яким вона взялася за роботу був радше викликаний гнівом, аніж бажанням позбутися бруду. Незважаючи на покірність та страх перед господинею, Ненсі іноді проявляла сильний характер (незалежну, навіть свавільну натуру).

— Ох, якби — тільки — я — могла — добратися — до куточків — її душі! — обурено чеканила служниця, щодуж штовхаючи швабру, наголошуючи тим самим кожне слово. — Там знайшлося б чимало кутків, які б я охоче вичистила. І як тільки можна запхати самотню дитину в таку кімнатку! Літом тут